

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

HRVATSKI JEZIK – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ A.3.1. Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne strukture.	Razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije - govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak. Pripovijeda događaje nižući ih kronološki. Služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom. U govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil. Točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i. Pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.		Tekstovi: jednostavni dijaloški i monološki tekstovi, kratki pripovjedni tekst, opis predmeta ili lika, molba, kratko izlaganje.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja govori kratke tekstove i odgovara na postavljena pitanja u skladu sa zadanom temom u poznatoj komunikacijskoj situaciji.	Govori kratke tekstove i uz pomoć učitelja oblikuje uvodni, središnji i završni dio teksta Razgovara izražavajući potrebe, misli i osjećaje. U komunikacijskim situacijama otvara i potiče dijalog.	Pripovijeda nižući događaje kronološkim redom te govori strukturirani tekst. Razgovara izražavajući potrebe, misli i osjećaje. Navodi činjenice, uzročno-posljedične veze, pojašnjava pojedinosti s obzirom na funkciju i formulaciju pitanja.	Pripovijeda kratke tekstove. Govori strukturirani tekst. Razgovara izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje. Pokazuje iznimno zanimanje za sadržaj govorenja i iskazuje angažman: kvaliteta govorenja, motivi i uspješnost govorenja te je sposoban preusmjeriti i produbiti komunikaciju.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ A.3.2. Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.	Sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute. Odgovara na pitanja o poslušanome tekstu. Postavlja pitanja o poslušanome tekstu. Prepričava poslušani tekst. Izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih.		Tekstovi: obavijesni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi (radijske emisije, reklame, najave filmova i emisija), zvučni zapisi književnih tekstova.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

	Izražava mišljenje o poslušanome tekstu. Razumije ulogu i korisnost slušanja.		
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Sluša tekstove i uz pomoć učitelja odgovora na pitanja o poslušanome tekstu.	Sluša tekstove i prepoznaje važne podatke u poslušanome tekstu.	Sluša tekstove i izdvaja važne podatke iz teksta, postavlja pitanja o poslušanome tekstu i uz pomoć učitelja prepričava poslušani tekst.	Sluša tekstove, izdvaja važne podatke iz teksta i prepričava tekst pokazujući razumijevanje poslušanoga teksta.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ A.3.3. Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.	Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike. Odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu. Postavlja pitanja o pročitaneome tekstu. Pronalazi važne podatke u tekstu. Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima. Pojašnjava i popravljva razumijevanje pročitanaoga teksta čitajući ponovo tekst. Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst. Prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku		Tekstovi: obavijesni, obrazovni i književni tekstovi primjereni dobi.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Čita kratki tekst i uz pomoć učitelja pronalazi važne podatke u tekstu (usredotočen je na određene dijelove teksta).	Čita tekst i prema smjernicama pronalazi važne podatke u tekstu.	Čita tekst, pronalazi važne podatke iz teksta i objedinjuje ih, uz pomoć tumači pročitani tekst.	Čita tekst, pronalazi važne podatke iz teksta, objedinjuje ih (šire razumijevanje teksta), samostalno tumači pročitani tekst, te izražava svoje mišljenje o pročitaneome tekstu (promišlja i procjenjuje sadržaj teksta)
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

OŠ HJ A.3.4. Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi. Piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem). Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak). Piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak. Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju. Piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja). Piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina. Primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena. Piše dvotočku i zarez u nabranjanju.		Tekstovi: opis predmeta ili lika, čestitka, pismo, pisani sastavak, izvješće.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Piše prema predlošku jednostavne tekstove u skladu s temom i vrstom te uz pomoć učitelja primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju.	Piše prema smjernicama jednostavne tekstove u skladu s temom i vrstom, uz tematska, jezična ili stilsko odstupanja primjenjujući pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju.	Piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom i vrstom te primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju.	Piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom i vrstom, grafički organizira tekst i bez odstupanja primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ A.3.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.	Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima. Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku. Prepoznaje glagole i pridjeve na oglednim primjerima. Prepoznaje ogledne i česte umanjenice i uvećanice. Razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.		/
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

Uz pomoć učitelja upotrebljava riječi u skladu sa značenjem (gramatičkim i pravopisnim znanjima) te ih povezuje u jednostavne izraze i rečenice.	Prema smjernicama upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te vođenim pisanjem oblikuje kratki tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan sa svakodnevnim komunikacijskim situacijama.	Samostalno upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te ih prema smjernicama povezuje u tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan s neposrednom stvarnošću (vidni i slušni dojmovi, krajolici, događaji, obitelj) te posrednom ili pripremljenom stvarnošću.	Samostalno odabire temu, doživljajno i intelektualno se jezično angažira, upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te ih samostalno povezuje u tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan s neposrednom stvarnošću (vidni i slušni dojmovi, krajolici, događaji, obitelj) te posrednom ili pripremljenom stvarnošću.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ A.3.6. Učenik razlikuje uporabu zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.	Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom. Istražuje u mjesnim knjižnicama i zavičajnim muzejima tekstove vezane uz jezični identitet i baštinu. Prepoznaje povijesne jezične dokumente i spomenike kao kulturnu baštinu mjesta/zavičaja.		/
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja u govornoj komunikaciji uočava razliku između riječi na zavičajnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku.	Uz pomoć učitelja u govornoj i pisanoj komunikaciji uočava razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.	Prema smjernicama uočava razlike između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.	Prepoznaje razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika. Bilježi riječi i sintagme zavičajnoga jezika.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ B.3.1. Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Iskazuje misli i osjeća nakon čitanja književnoga teksta. Prepoznaje temu književnoga teksta. Povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.		Tekstovi: priča, bajka, basna, pjesma, igrokaz, dječji roman, legenda, slikovnica, pripovijetka.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

	Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva. Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika. Prepoznaje etičke vrijednosti teksta.		
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz poticaj iskazuje misli i osjećaje nakon slušanja/ čitanja književnoga teksta i sudjeluje u izražavanju misli i osjećaja nakon slušanja/čitanja književnog teksta.	Izražava zapažanja nakon slušanja/čitanja književnoga teksta, povezuje temu i sadržaj teksta s vlastitim iskustvom te prepoznaje etičke vrijednosti.	Uspoređuje zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta sa zapažanjima ostalih učenika, povezuje temu i sadržaj teksta s vlastitim iskustvom i izdvaja etičke vrijednosti teksta.	Objašnjava zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta, navodi sličnosti i razlike između književnoga teksta i vlastitoga iskustva; razgovara o estetskim i etičkim vrijednostima teksta.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ B.3.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.	Prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta. Prepoznaje redoslijed događaja. Povezuje likove s mjestom i vremenom radnje. Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru. Uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi. Uočava pjesničke slike. Uočava emocionalnost i slikovitost teksta. Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.		Tekstovi: lirska, šaljiva, domoljubna, pejzažna lirska pjesma, priča, dječji roman, dječji igrokaz, legenda, slikovnica, pripovijetka, basna.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Čita književni tekst i uz pomoć učitelja izražava zapažanja o pojedinostima teksta.	Čita književni tekst i prema smjernicama uočava pojedinosti književnoga jezika.	Čita književni tekst, izražava vlastite stavove i uočava pojedinosti književnoga jezika.	Čita književni tekst, prepoznaje obilježja književnoga jezika; izražava razumijevanje sadržaja teksta: redoslijed događaja, ponašanje lika, govor lika, pjesničke slike.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ B.3.3. Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.	Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz. Razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova. Izrađuje popis pročitanih knjiga. Objašnjava razloge vlastitoga izbora knjiga za čitanje. Preporučuje ostalim učenicima knjige koje je pročitao i koje su mu bile zanimljive. Sudjeluje u radionicama za poticanje čitanja u školskoj knjižnici.		/
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Ishod se ne vrednuje, samo se prati, a razine usvojenosti odnose se na konkretna predstavljanja na nastavi te se mogu i ne moraju sumativno vrednovati.			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ B.3.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.	Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje. Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska. Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu / mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnice knjige, crta plakat, crta strip. Razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.		Učitelj priprema nastavne materijale na temelju inicijalnog stanja komunikacijske kompetencije učenika: metodički predlošci za pisane vježbe, vježbe smislenoga povezivanja riječi u rečenici/tekstu, vježbe dopunjavanja rečenica/teksta, vježbe skraćivanja rečenica/teksta, vježbe prepisivanja s preinakama.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Ishod se prati i ne podliježe sumativnom vrednovanju.			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

OŠ HJ C.3.1. Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi učenika.	Prepoznaje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama. Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi. Izdvaža važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi te prenosi tekst u druge oblike ili medije.		/
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja ili suučenika pronalazi podatke u različitim izvorima informacija.	Prima poruku iz različitih medija, uključuje nove informacije i izdvaja važne podatke te ih oblikuje u novi medijski sadržaj.	Koristi se zadanim izvorima informacija u kojima pronalazi važne podatke, razvrstava ih prema uputi te ih oblikuje u novi medijski sadržaj.	/
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ C.3.2. Učenik razlikuje tiskane publikacije primjerene dobi i interesima.	Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke. Samostalno i redovito čita tekstove u književnim i zabavno-obrazovnim časopisima za djecu i iskazuje mišljenje o njima. Čita stripove i razlikuje ih od ostalih tiskanih medijskih tekstova. Stvara kroz igru vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem.		Kulturni sadržaji: dječji književni, filmski, obrazovni, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci, hrvatska kulturna i prirodna baština na svjetskoj razini (spomenici pod zaštitom UNESCO-a i nematerijalna svjetska baština u Hrvatskoj – narodni običaji i uratci).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Prepoznaje različite tiskane medije i čita medijske sadržaje.	Nabraja tiskane medije i razlikuje sadržaje u njima,	Razlikuje tiskane medije, izabire medijske sadržaje prema interesu i razvrstava ih prema zadanoj temi.	Raspravlja o medijskim sadržajima s kojima se susreće, razvija misao na temelju primljenih informacija te kroz igru stvara vlastite uratke potaknute

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

			određenim medijskim sadržajem.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ HJ C.3.3. Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.	Posjećuje kulturne događaje i sudjeluje u njima. Iskazuje svoje mišljenje o kulturnome događaju (atmosfera, raspoloženju). Razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja. Izdvaža što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem. Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom.		Kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene uzrastu i interesima učenika, susreti s književnicima ilustratorima u školi ili narodnim (gradskim, mjesnim) knjižnicama, dječji, književni, filmski, obrazovni, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci, hrvatska kulturna i prirodna baština na svjetskoj razini (spomenici pod zaštitom UNESCO-a i nematerijalna svjetska baština u Hrvatskoj – narodni običaji i uratci).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Ishod se ne vrednuje, samo se prati. Aktivnosti i sadržaji iskazani u ovome ishodu uvjetovani su dobi i interesima učenika, fizičkim okruženjem (lokalne zajednice i njihova ponuda društveno-kulturnih i umjetničkih sadržaja) te upućivanjem na digitalne sadržaje dostupne svima bez obzira na mjesto školovanja ili stanovanja. Sadržaji izvanučioničkoga tipa zahtijevaju pojedinačni angažman svakoga učenika, aktiviranje stečenih znanja i kompetencija u smislu neposrednoga iskustvenoga učenja. Ishodom se potiče osobni razvoj te aktivno uključivanje učenika u kulturni i društveni život zajednice.			

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

MATEMATIKA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.1. Služi se prirodnim brojevima do 10 000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.	Broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000. Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve. Koristi se tablicom mjesnih vrijednosti. Služi se dekadskim sustavom brojeva. Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica. Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.		Skup prirodnih brojeva do 10 000. Tablica mjesnih vrijednosti. Uspoređivanje brojeva do 10 000. Rastavljanje broja na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Čita i zapisuje brojeve do 10 000, broji po redu od zadanoga broja uz manje poteškoće kada je riječ o prijelazu dekadске jedinice, prikazuje broj pomoću didaktičkih materijala.	Broji po redu od zadanoga broja te brojeve do 10 000 uspoređuje i prikazuje u tablici mjesnih vrijednosti.	Prikazuje četveroznamenkaste brojeve u obliku i u obliku $a \cdot 1000 + b \cdot 100 + c \cdot 10 + d \cdot 1$ te određuje broj neposredno ispred i neposredno iza zadanoga broja te brojeve između zadanih brojeva.	Prikazuje brojeve do 10 000 na različite načine te se njima služi u matematici i u svakodnevnim situacijama.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.2. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1000.	Određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastome broju. Mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1000. Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja. Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja. Pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis. Imenuje članove računskih operacija. Rješava tekstualne zadatke.		Zbrajanje i oduzimanje u skupu prirodnih brojeva do 1000. Mentalno zbrajanje i oduzimanje brojeva u skupu brojeva do 1000. Veza zbrajanja i oduzimanja. Pisano zbrajanje i oduzimanje u skupu brojeva do 1000.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1000 s pomoću konkretna,	Mentalno i pisano zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1000 uz povremene pogreške.	Procjenjuje rezultat te mentalno i pisano zbraja i oduzima provjeravajući rezultat.	Vješto zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1000 objašnjavajući postupak pisanoga računanja.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

pisano zbraja i oduzima unutar određene dekadske jedinice.			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.3. Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom.	Dijeli brojeve do 100 s ostatkom. Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom. Rješava tekstualne zadatke.		Dijeljenje brojeva do 100 s ostatkom.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Dijeli s ostatkom uz pomoć.	Dijeli s ostatkom uz manju nesigurnost.	Dijeli s ostatkom uz provjeravanje rezultata.	U dijeljenju s ostatkom objašnjava značenje ostatka.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.4. Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1000 jednoznačenastim brojem.	Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja. Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i distributivnost). Primjenjuje veze između računskih operacija. Množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1000. Pisano dijeli na duži i kraći način.		Pisano množenje i dijeljenje prirodnih brojeva do 1000 jednoznačenastim brojem. Množenje zbroja brojem. Množenje i dijeljenje broja s 10, 100 i 1000.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Pisano množi. Dijeli jednoznačenastim brojem samo u jednostavnim primjerima.	Pisano množi. Dijeli jednoznačenastim brojem na duži način.	Pisano množi i dijeli jednoznačenastim brojem na kraći način.	Brzo i točno procjenjuje rezultat. Množi i dijeli jednoznačenastim brojem objašnjavajući postupak.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.5. Izvodi više računskih operacija.	Određuje vrijednosti izraza sa zagradama. Određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija. Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost). Primjenjuje veze među računskim operacijama. Imenuje članove računskih operacija. Rješava različite vrste zadataka.		Izvođenje više računskih operacija (sa zagradama i bez zagrada).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

Rješava zadatke u kojima se pojavljuju dvije računske operacije uz manju nesigurnost.	Rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama.	Rješava zadatke s više računskih operacija objašnjavajući redoslijed njihova izvođenja.	Vješto osmišljava zadatke s više računskih operacija.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ A.3.6. Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.	Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija. Korelacija s međupredmetnim temama Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Održivi razvoj i Građanski odgoj i obrazovanje.		Primjena računskih operacija i odnosa među brojevima u rješavanju problemskih situacija.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Primjenjuje usvojene spoznaje u rješavanju jednostavnih problemskih situacija iz neposredne okoline uz manju nesigurnost.	Primjenjuje usvojene spoznaje u rješavanju jednostavnih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Primjenjuje usvojene spoznaje u rješavanju složenijih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Primjenjuje usvojene spoznaje u rješavanju problemskih situacija.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ B.3.1. Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.	Koristi se slovom kao oznakom za broj. Uvrštava zadani broj umjesto slova. Određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti. Primjenjuje svojstva računskih operacija. Primjenjuje veze među računskim operacijama.		Određivanje vrijednosti nepoznatoga člana jednakosti i nejednakosti.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Izračunava vrijednost brojevnoga izraza uvrštavanjem zadanoga broja na mjesto slova.	Uz manju pomoć izračunava vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i provjerava točnost dobivenoga rješenja.	U jednakosti samostalno izračunava vrijednost nepoznatoga člana primjenjujući veze među računskim operacijama.	Rješava problemske situacije zapisujući jednakost s jednim nepoznatim članom.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ C.3.1. Opisuje i crta točku, dužinu,	Crta i označava točke i dužine.		Pravac, polupravac i dužina kao dijelovi pravca.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

polupravac i pravac te njihove odnose.	Upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu. Crtu i označava pravac i polupravac. Crtu dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke. Određuje i crta pripadnost točaka pravcu.		
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Prepoznaje i crta pravac i polupravac.	Opisuje i crta pravac i njegove dijelove.	Iz crteža određuje pripadnost i nepripadnost određene točke, dužine i polupravca zadanomu pravcu.	Crtežom prikazuje pripadnost i nepripadnost određene točke, dužine i polupravca zadanomu pravcu.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ C.3.2. Prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.	Crtu pravac i njegove dijelove. Crtu usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite). Pravcima koji se sijeku određuje sjecište. Primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.		Pravci koji se sijeku. Crtanje usporednih i okomitih pravaca.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Prepoznaje i navodi međusobne odnose pravaca te uz manju pomoć crta pravce koji se sijeku (uključujući okomite) i usporedne pravce.	Opisuje i crta međusobne odnose pravaca uz manju nesigurnost.	Precizno crta okomite i usporedne pravce te se koristi oznakama za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Crta okomite i usporedne pravce u različite svrhe (npr. kvadrat, pravokutnik, tablice).
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ C.3.3. Služi se šestarom u crtanju i konstruiranju.	Koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora. Šestarom se služi u crtanju i prenošenju dužine određene duljine. Konstruira kružnicu. Crtu pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.		Crtanje i konstruiranje šestarom (kružnica, pravokutnik i kvadrat). Prenošenje dužine zadane duljine.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
S pomoću šestara prenosi dužine.	Konstruira kružnicu.	Koristi se šestarom u crtanju pravokutnika i kvadrata.	Koristi se šestarom u crtanju ili konstruiranju različitih geometrijskih motiva.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ D.3.1. Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.	Pozna je jedinične dužine za mjerenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar). Imenuje i crta dužinu zadane duljine. Mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom. Zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice. Duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima. Procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu. Računa s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 1000).		Procjena, mjerenje i crtanje dužine zadane duljine. Jedinice za mjerenje dužine (mm, cm, dm, m, km). Računanje s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 1000). Prošireni sadržaj: Preračunavanje mjernih jedinica.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Imenuje mjerne jedinice i pokazuje rukama njihov odnos.	Mjeri dužinu i crta dužine zadane duljine.	Procjenjuje duljinu dužine i mjerenjem provjerava svoju procjenu.	Primjenjuje pravilan matematički zapis za duljinu dužine i iskazuje odnos jediničnih dužina prikazujući ga na različite načine.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
MAT OŠ D.3.2. Procjenjuje i mjeri masu tijela.	Uočava masu kao svojstvo tijela. Uspoređuje mase tijela. Imenuje jedinice za mjerenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona). Upoznaje različite vage i postupak vaganja. Procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine). Iskazuje odnose mjernih jedinica za masu. Računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1000).		Procjena i mjerenje mase tijela. Uspoređivanje mase tijela. Mjerne jedinice za masu (g, dag, kg, t). Računanje s mjernim jedinicama za masu (u skupu brojeva do 1000).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Procjenjuje i uspoređuje mase predmeta iz neposredne okoline te imenuje mjerne jedinice za mjerenje mase.	Mjeri masu različitih predmeta vagom zapisujući dobivenu vrijednost.	Procjenjuje masu tijela te vaganjem provjerava procjenu, uočava odnos među mjernim jedinicama za masu.	Vješto procjenjuje i mjeri masu tijela te prelazi s jednih mjernih jedinica na druge.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

MAT OŠ D.3.3. Određuje opseg likova.	Opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika. Mjeri duljinu dužine. Mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima. Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica. Procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak	Opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina stranica.	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Opisuje opseg kao duljinu ruba promatranoga lika.	Mjeri opseg likova neformalnim načinima i povezuje opseg s duljinama pojedinih stranica.	Određuje opseg trokuta, pravokutnika (i kvadrata) kao zbroj duljina stranica promatranoga lika.	Procjenjuje i određuje opseg likova na različite načine povezujući ih i objašnjavajući postupak.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
KRITERIJI VREDNOVANJA

LIKOVNA KULTURA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	SADRŽAJ
OŠ LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: – likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama slobodne asocijacije na temelju poticaja.	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Obvezni likovni pojmovi: – značenje crta: obrisne i gradbene crte – boja: tonsko stupnjevanje; tonsko i kolorističko izražavanje; komplementarni kontrast – ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina) – crtačka, slikarska i plastička tekstura – masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef – omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja: – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

		– sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).	
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja, učenik osmišljava slobodne asocijacije na probleme iz različitih sadržaja te iz njih izvodi ideje koje izražava likovnim jezikom.	Uz posredovanje učitelja, učenik stvara udaljene slobodne asocijacije na probleme iz različitih sadržaja te iz njih izvodi ideje koje izražava likovnim jezikom.	Učenik povremeno samostalno stvara slobodne asocijacije na probleme iz različitih sadržaja te iz njih izvodi ideje koje izražava likovnim jezikom.	Učenik samostalno stvara udaljene slobodne asocijacije na probleme iz različitih sadržaja te iz njih izvodi ideje koje izražava likovnim jezikom.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).		Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: <u>crtački</u> : olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš <u>slikarski</u> : akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa <u>prostorno-plastički</u> : glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé) <u>grafički</u> : monotipija, kartonski tisak.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Učenik uz pomoć učitelja upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade	Učenik samostalno upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada.	Učenik samostalno upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada	Učenik samostalno upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

likovnog rada. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.	Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.	povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s manjim brojem detalja.	povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK A.3.3. Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.	Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima. Zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.		Kadar, plan i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.3.1.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja, učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom foto kamerom.	Uz posredovanje učitelja, učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom foto kamerom.	Uz posredovanje učitelja, učenik odabire i digitalnom foto kamerom bilježi sadržaje iz vlastite okoline koristeći izražajne mogućnosti likovnog jezika.	Učenik samostalno odabire i digitalnom foto kamerom bilježi sadržaje iz vlastite okoline koristeći izražajne mogućnosti likovnog jezika.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).		Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

Uz pomoć učitelja učenik opisuje povezuje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.	Uz povremenu pomoć učitelja učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim iskustvom.	Uz posredovanje učitelja, učenik opisuje tematske sadržaje povezujući ih s karakteristikama likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) te s osobnim doživljajem.	Učenik samostalno opisuje tematske sadržaje povezujući ih s karakteristikama likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) te s osobnim doživljajem.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		Sadržaji ishoda B.3.2. istovjetni su sadržajima ishoda A.3.1.
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja, učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, opisuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje	Uz podršku učitelja, učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.	Učenik povremeno samostalno opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog/vizualnog problema.	Učenik samostalno opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog/vizualnog problema.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK C.3.1. Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:		Plan i maketa mjesta. Tlocrt. Zaštitni znak, piktogram.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima namjenama koje se u njoj odvijaju.	– uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.		
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Učenik uz posredovanje učitelja izrađuje plani/ili maketu mjesta; uočava i u likovnom ili vizualnom radu varira neke osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova; uz posredovanje učitelja oblikuje razumljive piktograme koristeći zadane elemente.	Učenik uz posredovanje učitelja izrađuje plani/ili maketu mjesta; uočava i u likovnom ili vizualnom radu varira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova; uz posredovanje učitelja oblikuje razumljive piktograme.	Učenik samostalno izrađuje plan i/ili maketu mjesta; uočava i u likovnom ili vizualnom radu varira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova; samostalno oblikuje razumljive piktograme.	Učenik samostalno izrađuje plani/ili maketu mjesta; uočava i u likovnom ili vizualnom radu na neuobičajen način varira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova te samostalno oblikuje razumljive piktograme.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.	Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).		Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
KRITERIJI VREDNOVANJA

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom; opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

GLAZBENA KULTURA – 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK A.3.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).		– cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK A.3.2. Učenik temeljem slušanja, razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači – oblik.		- cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Opaža pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice (jednu od druge).	Opisuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Uspoređuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (unutar iste skladbe, u različitim skladbama).
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.		- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi uz poticaj učitelja.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te opisuje zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi, nastoji uskladiti vlastitu izvedbu s izvedbama drugih te vrednuje zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).		- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Samostalno pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom djelomično uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.		- glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika, cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

KRITERIJI VREDNOVANJA

ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Uz pomoć učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/ melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe te pritom djelomično uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/ melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe te pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK B.3.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama. Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.		- pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama. Svira na udaraljkama (dječji instrumentarij) ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.			
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA		SADRŽAJ
OŠ GK C.3.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.) te razlikuje pojedine vrste glazbe.		– glazbeno-kulturni događaj u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju
RAZINE USVOJENOSTI (OSTVARENOSTI) ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA			
ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
Prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.). Razlikuje pojedine vrste pjesama (npr. autorska, tradicijska) i vrste glazbe (npr. klasična, popularna).			

NASTAVNI PREDMET: PRAKTIČNE VJEŠTINE

U predmetnom kurikulumu Praktične vještine naglasak je na razvoju niza životnih vještina koje će učenici stjecati kroz iskustvo i snalaženjem u konkretnim situacijama iz njihova okružja. Cjelovitim sagledavanjem praktičnih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju omogućuje se razvoj učenika u odgovornog mladog građanina koji će u budućnosti moći kritički sagledavati svoje uže i šire tehničko okružje i biti spremniji za više načina osobne uključenosti, aktivnog djelovanja i donošenja odluka. U nastavnom predmetu Praktične vještine omogućit će se učeniku da dosegne što veći stupanj samostalnosti, razvoja motorike i sigurnog rukovanja priborom, alatima i uređajima pri izradi tvorevina te usvajanje sustava vrijednosti djelovanja i rada u skladu s razvojnim osobitostima.

Predmetni kurikulum Praktične vještine (oznaka PV) obuhvaća domene:

- Stvori i djeluj (oznaka A)
- Tehnika oko nas (oznaka B)
- Kvaliteta života (oznaka C)

U nastavnome predmetu Praktične vještine dva su elementa vrednovanja:

- praktičan rad i stvaralaštvo
- primjena vještina

Sastavnica praktičan rad i stvaralaštvo obuhvaća rukovanje materijalima, priborom, alatima i uređajima (preciznost, urednost, točnost), dovršenost tvorevine, ostvarenje ideje u formi, materijalu i mediju (stvaranje skice ili plana, originalnost).

Sastavnica primjena vještina obuhvaća osobne i socijalne vještine, komunikacijske vještine, prezentacijske vještine, poduzetničke vještine, suradništvo, donošenje odluka, odgovornost, samostalnost, rukovanje priborom, alatima i uređajima na siguran način, rješavanje problema, kritički osvrt.

Ishodi iz domene C. Kvaliteta života, PV OŠ C.1.1., PV OŠ C.2.1., PV OŠ C.3.1. i PV OŠ C.4.1., vrednuju se samo formativno, vrednovanjem za učenje i vrednovanjem kao učenje, bez brožanih ocjena. Prilikom formativnog vrednovanja navedenih ishoda naglasak je na praćenju aktivnog sudjelovanja, osobne odgovornosti i samostalnosti učenika.

Vrednovanje u nastavnom predmetu Praktične vještine treba biti učestalo, različito i redovito tijekom nastavne godine. Cilj vrednovanja nije samo ocjena, već praćenje napredovanja učenika, njegova individualnoga razvoja te usmjeravanje i poticanje učenika kako bi postigao najvišu razinu vještina u skladu sa sposobnostima. Učenik se aktivno uključuje u proces vrednovanja od samoga početka te primjenjuje kriterije za vrednovanje izrađenih tvorevina, stvaralačkoga procesa, osobnih i socijalnih vještina tijekom rada i analize rezultata rada.

Postignuća učenika mogu se opisivati kvalitativnim opisnicima pri čijem se sastavljanju mogu koristiti sljedeći stupnjevi u odnosu na odgojno-obrazovne ishode u kurikulumu:

- iznimno usvojeni odgojno-obrazovni ishodi za taj razred
- usvojeni odgojno-obrazovni ishodi za taj razred
- potrebna podrška u usvajanju odgojno-obrazovnih ishoda za taj razred u kurikulumu.

Postignuća učenika vrednuju se brojčanom ocjenom. Pritom se zadržava ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Zaključna ocjena izriče se brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5) i ne mora biti jednaka aritmetičkoj sredini pojedinačnih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu, već se temelji na profesionalnoj prosudbi i odluci učitelja. U zaključnoj ocjeni jednak udio čine ocjene iz oba elementa vrednovanja (praktičan rad i stvaralaštvo te primjena vještina), ali i povratne informacije iz formativnog praćenja učenika.

A. STVORI I DJELUJ

ISHOD: PV OŠ A.3.1. Učenik izrađuje tvorevinu prema uputama koristeći različite materijale, pribor i alat za rad.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Prilagođava radno mjesto vlastitim potrebama, izvodi radnju preciznog rukovanja priborom, alatima i materijalima, izvodi koordinirano više radnji uz primjenu dviju ili više vještina, izrađuje uporabni predmet prema zadanim mjerama, opisuje postupak izrade uporabnog predmeta.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik izrađuje uporabnu tvorevinu prema uputama izvodeći koordinirano više radnji uz primjenu dviju ili više vještina te uz precizno rukovanje priborom, alatima i materijalima.	Učenik uglavnom samostalno uporabnu tvorevinu prema uputama izvodeći koordinirano više radnji uz primjenu dviju ili više vještina te uz precizno rukovanje priborom, alatima i materijalima.	Samostalno izrađuje uporabnu tvorevinu prema uputama izvodeći koordinirano više radnji uz primjenu dviju ili više vještina te uz precizno rukovanje priborom, alatima i materijalima.

ISHOD: PV OŠ A.3.2. Učenik izrađuje umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji i vlastitom dizajnu koristeći se različitim materijalima, priborom, alatima i tehnikama za rad.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Priprema radno mjesto prema uputama, koristi pribor i alat za rad na pravilan i siguran način, ponuđenoj ideji dizajnira umjetničku tvorevinu prema koristeći različite materijale, pribor, alate i tehnike za rad, opisuje svoj uradak i njegovu estetsku vrijednost.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći se različitim materijalima, priborom, alatima i tehnikama za rad.	Učenik uglavnom samostalno dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći se različitim materijalima, priborom, alatima i tehnikama za rad.	Samostalno dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći se različitim materijalima, priborom, alatima i tehnikama za rad.

ISHOD: PV OŠ A.3.3. Učenik primjenjuje poduzetnički pristup upravljajući izrađenim i drugima tvorevinama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Izrađuje promidžbeni materijal u tiskanom ili digitalnom obliku za izrađene i druge tvorevine; predstavlja promidžbeni</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice	Učenik predstavlja predstavlja izrađenu ili drugu tvorevinu i	Učenik uglavnom samostalno predstavlja izrađenu	Samostalno predstavlja izrađenu ili drugu tvorevinu i

<i>materijal u tiskanom ili digitalnom obliku za izrađene i druge tvorevine; predstavlja izrađenu ili drugu tvorevinu uz pomoć promidžbenog materijala; priprema događanje za predstavljanje/prikaz radova; predlaže plan izlaganja na događanju u užem ili širem okružju.</i>	navedenu u razradi ishoda.	navedene u razradi ishoda.	plan izlaganja na događanju uz pomoć promidžbenog materijala.	ili drugu tvorevinu i plan izlaganja na događanju uz pomoć promidžbenog materijala.	plan izlaganja na događanju uz pomoć promidžbenog materijala.
--	----------------------------	----------------------------	---	---	---

B. TEHNIKA OKO NAS**ISHOD: PV OŠ B.3.1. Učenik sastavlja tvorevinu prema zadanim uputama korištenjem alata na siguran način.**

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Prepoznaje električne uređaje u užem okružju; provodi postupak izmjene baterije na siguran način; provodi postupak izmjene žarulje na modelu strujnog kruga na siguran način; prepoznaje moguće opasnosti provodeći jednostavne popravke.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik provodi postupak izmjene baterije i žarulje na siguran način.	Učenik uglavnom samostalno provodi postupak izmjene baterije i žarulje na siguran način.	Samostalno provodi postupak izmjene baterije i žarulje na siguran način.

ISHOD: PV OŠ B.3.2. Učenik primjenjuje postupke održavanja i zaštite tvorevine.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Učenik opisuje važnost održavanja tvorevina, prepoznaje utjecaj vremenskih i drugih pojava na tvorevine, provodi postupke zaštite izrađenih i drugih tvorevina od utjecaja vremenskih i drugih pojava.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik provodi postupke zaštite izrađenih i drugih tvorevina od utjecaja vremenskih i drugih pojava.	Učenik uglavnom samostalno provodi postupke zaštite izrađenih i drugih tvorevina od utjecaja vremenskih i drugih pojava.	Samostalno provodi postupke zaštite izrađenih i drugih tvorevina od utjecaja vremenskih i drugih pojava.

C. KVALITETA ŽIVOTA

ISHOD: PV OŠ C.3.1. Učenik primjenjuje osnovne vještine brige o sebi.

RAZRADA ISHODA

Učenik priprema zdravi obrok; koristi se priborom i uređajima za pripremanje hrane na siguran način; provodi jednostavne postupke održavanja odjeće i obuće; demonstrira jednostavne oblike pružanja prve pomoći.

ISHOD: PV OŠ C.3.2. Učenik prilagođava kretanje u širem okružju i javnom prijevozu na siguran način.

RAZRADA ISHODA

Učenik demonstrira kretanje u širem okružju i javnom prijevozu posredstvom različitih prometnih sredstava

Učenik demonstrira kretanje u širem okružju i javnom prijevozu posredstvom različitih prometnih sredstava uz navođenje postupaka traženja pomoći u opasnim situacijama.

ISHOD: PV OŠ C.3.3. Učenik demonstrira načine racionalnog raspolaganja novcem.

RAZRADA ISHODA

Učenik navodi primjer racionalnog i neracionalnog raspolaganja novcem; objašnjava važnost štednje; kreira plan osobne potrošnje i štednje.

Učenik objašnjava racionalno i neracionalno trošenje novca na primjeru osobne potrošnje i štednje.

NASTAVNI PREDMET: **PRIRODOSLOVLJE**

Kurikulum nastavnoga predmeta Prirodoslovlje obuhvaća makrokoncepte:

- *Organiziranost prirode (oznaka A)*
- *Procesi i međudjelovanja (oznaka B)*
- *Energija (oznaka C)*

U nastavnome predmetu Prirodoslovlje dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost prirodoslovnih koncepata*
- *prirodoznanstvene kompetencije.*
-

Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnome predmetu Prirodoslovlje treba biti integrirano s s učenjem i poučavanjem.

Provodi se kroz:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- objašnjenje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodoslovlje.

A. ORGANIZIRANOST PRIRODE					
ISHOD: PRI OŠ A.3.1. Učenik klasificira elemente nežive i žive prirode predlažući odgovarajući kriterij.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje pripadnost životinja i biljaka određenoj skupini.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje pripadnost životinja i biljaka određenoj skupini“ po zadanim elementima.	Slabo i nesigurno razvrstava životinje i biljke u određenu skupinu. Potrebna mu je pomoć učitelja.	Na naučenim primjerima može prepoznati pripadnost životinja i biljaka određenoj skupini. Vlastite primjere nudi u pojedinim situacijama.	Točno razvrstava većinu životinja i biljaka u određenu skupinu. Djelomično točno objašnjava razlog razvrstavanja životinje ili biljke u određenu skupinu.	Samostalno i točno navodi skupinu u koju pripada određena biljka i životinja. Navodi i pojašnjava karakteristike prema kojima je svrstana životinja i biljka u određenu skupinu.
Razlikuje životinje s kralježnicom i bez kralježnice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razlikuje životinje s kralježnicom i bez kralježnice“ po zadanim elementima.	Uz pomoć razlikuje životinje s kralježnicom i bez nje, uglavnom na unaprijed poznatim primjerima.	Na temelju vođenog promatranja uočava razlike među životinjama te može prepoznati životinje s kralježnicom i bez nje.	Prepoznaje životinje s kralježnicom i bez nje te uz manju pomoć argumentira svoj odabir.	Na temelju istraživanja/promatranja uspoređuje i detaljno opisuje životinje s kralježnicom u odnosu na životinje bez kralježnice.
Klasificira živa bića prema zadanom kriteriju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Klasificira živa bića prema zadanom kriteriju“ po zadanim elementima.	Primjećuje da se živa bića razlikuju građom te ih uz pomoć klasificira prema nekoliko zadanih kriterija.	Djelomično klasificira živa bića prema zadanom kriteriju. Ponekad je potrebna manja pomoć.	Većinom uspješno klasificira živa bića prema unaprijed zadanom kriteriju.	Na samostalno odabranim primjerima uspješno klasificira živa bića prema određenom kriteriju. Uspoređuje njihova obilježja.
Klasificira vode i tla tradicijske regije i županije prema zadanom kriteriju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Klasificira vode i tla tradicijske regije i	Uz pomoć klasificira neke vode i tla tradicijske regije i	Ponekad točno klasificira vode i tla prema zadanom kriteriju. Ne povezuje konkretne	Točno klasificira vode i tla tradicijske regije i županije uz povremenu pomoć.	Istražuje vode i tla tradicijske regije i županije pa ih samostalno klasificira

	županije prema zadanom kriteriju“ po zadanim elementima.	županije prema zadanom kriteriju.	primjere sa svojom regijom i županijom.	Većinu stručnih pojmova ispravno koristi.	prema zadanom kriteriju i međusobno uspoređuje.
Predlaže odgovarajuće kriterije za klasifikaciju elemenata nežive i žive prirode.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Predlaže odgovarajuće kriterije za klasifikaciju elemenata nežive i žive prirode“ po zadanim elementima.	Uz veću pomoć i navođenje razvrstava elemente nežive i žive prirode u određenu kategoriju.	Predlaže odgovarajuće kriterije za klasifikaciju elemenata nežive i žive prirode uz manju pomoć.	Većinom točno predlaže odgovarajuće kriterije za klasifikaciju elemenata nežive i žive prirode. Uspoređuje obilježja nežive i žive prirode.	U potpunosti samostalno predlaže kriterije (npr. način kretanja/prehrane /disanja i sl.) za klasifikaciju elemenata nežive i žive prirode i pri tome uspoređuje obilježja žive i nežive prirode.
ISHOD: PRI OŠ A.3.2. Učenik opisuje osnovna obilježja prirodnih elemenata tradicijske regije i županije					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje na planu grada/naselja i geografskoj karti prirodne od ostalih elemenata služeći se tumačem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razlikuje na planu grada/naselja i geografskoj karti prirodne od ostalih elemenata služeći se tumačem“ po zadanim elementima.	Uz pomoć čita plan grada/naselja i geografsku kartu. Površno razlike prirodne od ostalih elemenata služeći se tumačem.	Dobro se snalazi na geografskoj karti i planu grada/naselja. Služeći se tumačem uz manju pomoć razlikuje prirodne od ostalih elemenata.	Većinom spješno razlikuje prirodne od ostalih elemenata na planu grada/naselja koristeći tumač. Navodi i neke dodatne elemente svoje tradicijske regije i županije.	Analizira plan grada/naselja i geografsku kartu pa koristeći se tumačem samostalno razlikuje prirodne od ostalih elemenata. Izrađuje plan svog neposrednog okružja.
Opisuje osnovna obilježja reljefa, klime, tla i voda tradicijske regije i županije u kojoj živi služeći se geografskom kartom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje osnovna obilježja reljefa, klime, tla i voda tradicijske regije i županije u kojoj živi služeći se geografskom	Na geografskoj karti pronalazi tradicijsku regiju i županiju u kojoj živi. Uz veću pomoć opisuje neka obilježja reljefa, klime, tla i voda.	Prepoznaje osnovna obilježja prirodnih elemenata tradicijske regije i županije u kojoj živi. Dobro se služi geografskom kartom.	Uspješno opisuje osnovna obilježja reljefa, klime, tla i voda tradicijske regije u županije u kojoj živi služeći se geografskom kartom.	Detaljno opisuje obilježja reljefa, klime, tla i voda regije i županije u kojoj živi te uspoređuje s ostalim regijama i županijama

	<i>kartom</i> “ po zadanim elementima.				služeći se geografskom kartom.
Opisuje osnovna obilježja biljnoga i životinjskoga svijeta tradicijske regije i županije u kojoj živi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje osnovna obilježja biljnoga i životinjskoga svijeta tradicijske regije i županije u kojoj živi</i> “ po zadanim elementima.	Navodi pojedine biljne i životinjske vrste karakteristične za tradicijsku regiju i županiju u kojoj živi te uz veću pomoć opisuje njihova osnovna obilježja.	Navodi i opisuje poneka osnovna obilježja biljnoga i životinjskoga svijeta tradicijske regije i županije u kojoj živi.	Samostalno navodi i dobro opisuje osnovna obilježja biljnoga i životinjskoga svijeta regije i županije u kojoj živi. Prepoznaje funkcije najvažnijih organa živih bića.	Zaključuje da se biljni i životinjski svijet regije i županije u kojoj živi prilagodio životnim uvjetima staništa. Opisuje njihova osnovna obilježja i istražuje dodatna obilježja.

B. PROCESI I MEĐUDJELOVANJA

ISHOD: PRI OŠ B.3.1. Učenik povezuje na temelju istraživanja svojstva i sastav zraka, vode i tla sa životnim uvjetima.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Istražuje osnovna svojstva zraka povezujući ih sa životnim uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Istražuje osnovna svojstva zraka povezujući ih sa životnim uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje može istražiti pojedina svojstva zraka, ali ih ne povezuje sa životnim uvjetima.	Opisuje osnovna svojstva zraka kroz jednostavna istraživanja koje može provesti uz pomoć.	Većinom samostalno istražuje osnovna svojstva zraka te iz uz manje usmjeravanje može povezati sa životnim uvjetima.	Samostalno provodi istraživanja za dokazivanje osnovnih svojstva zraka. Tumači povezanost osnovnih svojstava zraka sa životnim uvjetima na temelju opažanja. Predlaže dodatne pokuse za dokazivanje svojstava zraka.
Navodi najvažnije sastojke zraka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi najvažnije sastojke zraka</i> “ po zadanim elementima.	Navodi samo pojedine sastojke zraka uz pomoć. Zna da se kisik koristi za disanje.	Navodi najvažnije sastojke zraka i uz manju pomoć navodi im uloge. Svjestan je	Samostalno navodi najvažnije sastojke zraka navodeći im uloge u svakodnevnom životu. Povezuje	U potpunosti samostalno navodi sastojke zraka na temelju istraživanja u svom okolišu. Zaključuje da je zrak smjesa

			postojanja vodene pare u zraku.	prisutnost kisika u zraku s disanjem živih bića.	plinova. Uspoređuje uloge pojedinih sastojaka zraka.
Istražuje osnovna svojstva vode povezujući ih sa životnim uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Istražuje osnovna svojstva vode povezujući ih sa životnim uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje može istražiti pojedina svojstva vode, ali ih ne povezuje sa životnim uvjetima.	Opisuje osnovna svojstva vode kroz jednostavna istraživanja koje može provesti uz pomoć. Razlikuje tri agregacijska stanja vode. Svojstva vode djelomično povezuje sa životnim uvjetima.	Većinom samostalno istražuje osnovna svojstva vode te ih uz manje usmjeravanje može povezati sa životnim uvjetima.	Samostalno provodi istraživanja za dokazivanje osnovnih svojstva i stanja vode. Tumači povezanost osnovnih svojstava vode sa životnim uvjetima na temelju opažanja. Predlaže dodatne pokuse za dokazivanje svojstava vode.
Istražuje osnovna svojstva tla povezujući ih sa životnim uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Istražuje osnovna svojstva tla povezujući ih sa životnim uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje može istražiti pojedina svojstva tla, ali ih ne povezuje sa životnim uvjetima.	Opisuje osnovna svojstva tla kroz jednostavna istraživanja koje može provesti uz pomoć.	Većinom samostalno istražuje osnovna svojstva tla te iz uz manje usmjeravanje može povezati sa životnim uvjetima.	Samostalno provodi istraživanja za dokazivanje osnovnih svojstva tla. Tumači povezanost osnovnih svojstava tla sa životnim uvjetima na temelju opažanja. Predlaže dodatne pokuse za dokazivanje svojstava tla.
ISHOD: PRI OŠ B.3.2. Učenik istražuje najjednostavnije promjene u prirodi povezujući ih sa svojstvima tvari.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje da se određene pojave u prirodi odvijaju ciklički.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje da se određene pojave u</i>	Uz pomoć slika ili opisa prepoznaje neke cikličke pojave u prirodi poput kruženja vode u	Prepoznaje najjednostavnije promjene u prirodi	Samostalno prepoznaje pojave u prirodi koje se odvijaju ciklički. Opisuje razlike između	Samostalno navodi primjere pojava u prirodi koje se ciklički odvijaju. Pojašnjava cikličke

	<i>prirodi odvijaju ciklički</i> po zadanim elementima.	prirodi i pojave plime i oseke.	zapažajući one koje se odvijaju ciklički.	pojedinih cikličkih pojava. Daje osobni primjer jedne cikličke pojave.	pojave na osobnim primjerima iz prirode. Zaključuje da se neke cikličke pojave pojavljuju u točno određenim vremenskim razmacima.
Povezuje promjene u prirodi sa svojstvima tvari.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje promjene u prirodi sa svojstvima tvari</i> “ po zadanim elementima.	Teže prepoznaje promjene u prirodi pa treba pomoć u razumijevanju da su promjene u prirodi povezane sa svojstvima tvari.	Djelomično razumije da promjene u prirodi ovise o svojstvima tvari od kojih su građene.	Navodi neke promjene u prirodi i povezuje ih sa svojstvima tvari uz manju pomoć.	Temeljem promatranja uočava da svojstva tvari utječu na njihove promjene. Preciznije objašnjava kako dolazi do promjena tvari u prirodi u odnosu na njihova svojstva.
Opisuje kruženje vode u prirodi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje kruženje vode u prirodi</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć slike ili navedenih pojmova reproducira kruženje vode u prirodi. Ne pojašnjava ulogu kruženja vode u prirodi.	Jednostavno opisuje kruženje vode u prirodi i prepoznaje da je to proces važan za život na Zemlji.	Većinom samostalno opisuje kruženje vode u prirodi koristeći pri tom promjene agregacijskih stanja vode i utjecaj Sunčeve energije.	Zaključuje da je kruženje vode u prirodi ciklička pojava i u potpunosti ga samostalno opisuje i povezuje s utjecajem Sunčeve energije. Provođi istraživanje kojim dokazuje da je kruženje vode u prirodi proces važan za živi svijet.
Razlikuje spore i brze promjene u prirodi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje spore i brze promjene u prirodi</i> “ po zadanim elementima.	Uz poticaj definira spore i brze promjene u prirodi. Imenuje neke spore i brze promjene u prirodi uz pomoć.	Uz manju pomoć razvrstava promjene u prirodi na spore i brze, ali bez dubljeg pojašnjenja.	Navodi vlastite primjere sporih i brzih promjena u prirodi. Uglavnom pokazuje razumijevanje razlika	Samostalno istražuje i analizira spore i brze promjene u prirodi. Objašnjava zašto su neke promjene spore, a neke

				između sporih i brzih promjena.	brze te utjecaj promjena u prirodi na živi svijet.
Prepoznaje utjecaj čovjeka na promjene u prirodi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje utjecaj čovjeka na promjene u prirodi“ po zadanim elementima.	Uz manju pomoć prepoznaje da čovjek svojim djelovanjem često (uglavnom loše) utječe na promjene u prirodi.	Navodi da čovjek utječe na promjene koje se događaju u prirodi. Potrebna je pomoć u pojašnjavanju posljedica čovjekovog djelovanja na prirodu.	Navodi nekoliko primjera utjecaja čovjeka na promjene u prirodi. Djelomično objašnjava posljedice ljudskog djelovanja na prirodu.	Istražuje načine na koje čovjek djeluje na prirodu i promjene koje se pri tome događaju. Objašnjava zašto se promjene događaju. Argumentira pozitivan i negativan utjecaj čovjeka na prirodu i daje prijedloge poboljšanja za suživot s prirodom.

ISHOD: PRI OŠ B.3.3. Učenik povezuje prilagodbe živih bića sa životnim uvjetima na temelju istraživanja zapažajući zajedničke obrasce.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje životne uvjete u zraku i vodi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje životne uvjete u zraku i vodi“ po zadanim elementima.	Prepoznaje samo neke životne uvjete koji prevladavaju u zraku i vodi, ali ne uviđa njihov međusobni odnos.	Uz manju pomoć opisuje životne uvjete u zraku i vodi.	Uglavnom točno opisuje životne uvjete u zraku i vodi. Izvodi zaključke temeljem izvedenih demonstracijskih pokusa.	Jasno uspoređuje životne uvjete u zraku i vodi. Izvodi pokuse kojima dokazuje pojedine životne uvjete.
Povezuje životne uvjete u zraku, vodi i tlu s prilagodbama živih bića.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Povezuje životne uvjete u zraku, vodi i tlu s prilagodbama živih bića“ po zadanim elementima.	Tek uz pomoć navodi da su životni uvjeti u zraku, vodi i tlu povezani s prilagodbama živih bića.	Na poznatim primjerima opisuje osnovne prilagodbe živih bića u zraku, vodi i tlu te ih uz manju pomoć povezuje sa	Otkriva da su prilagodbe živih bića u direktnoj vezi sa životnim uvjetima u zraku, vodi i tlu.	Zaključuje da život živih bića u zraku, vodi i tlu ovisi o prilagodbi određenim životnim uvjetima. Uspoređuje međudnos prilagodbi živih bića i životnih

			životnim uvjetima staništa.		uvjeta dajući konkretne primjere.
Uspoređuje prilagodbe živih bića koja žive na istom staništu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uspoređuje prilagodbe živih bića koja žive na istom staništu</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi i opisuje prilagodbe živih bića koja žive na istom staništu, ali ih međusobno ne uspoređuje.	Uspoređuje osnovne prilagodbe živih bića koja žive na istom staništu.	Uočava da na istom staništu žive različita živa bića koja su morala razviti određene prilagodbe te ih uspoređuje.	Na samostalno odabranim primjerima uspoređuje prilagodbe živih bića koja žive na istom staništu. Pri tome argumentira svoja zapažanja.
ISHOD: PRI OŠ B.3.4. Učenik objašnjava na temelju istraživanja životni ciklus živih bića na primjerima iz neposrednog okoliša.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje na primjeru životni ciklus biljke cvjetnjače.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje na primjeru životni ciklus biljke cvjetnjače</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi faze životnog ciklusa biljke cvjetnjače bez dubljeg razumijevanja.	Promatra i opisuje životni ciklus biljke cvjetnjače na jednom primjeru.	Većinom točno na primjerima opisuje životni ciklus biljke cvjetnjače. Prepoznaje važnost sjemenke za život biljke.	Detaljno opisuje životni ciklus odabrane biljke cvjetnjače uzevši u obzir potrebne životne uvjete. Zaključuje da je životni ciklus biljke ciklički proces.
Povezuje rast i razvoj biljke sa životnim uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje rast i razvoj biljke sa životnim uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Navodi da su za rast i razvoj biljke potrebni određeni uvjeti, ali ih samostalno ne opisuje.	Promatranjem životnog ciklusa biljke navodi da su za rast i razvoj važni životni uvjeti te ih djelomično opisuje.	Uočava važnost životnih uvjeta za rast i razvoj biljke. Navodi sve uvjete klijanja. Zapaža da nedostatak životnog uvjeta može utjecati na rast i razvoj biljke.	Samostalno povezuje rast i razvoj biljke sa životnim uvjetima. Istražuje uvjete potrebne za klijanje sjemenke i za rast i razvoj biljke. Argumentira nedostatak pojedinog životnog uvjeta s rastom i razvojem biljke.
Opisuje na primjerima životni ciklus životinja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda	Uz pomoć na poznatom primjeru životinja	Opisuje životni ciklus životinja na jednom	Većinom točno na primjerima opisuje	Jasno i precizno opisuje dijelove životnog ciklusa

	„Opisuje na primjerima životni ciklus životinja“ po zadanim elementima.	navodi faze životnog ciklusa bez dubljeg razumijevanja.	primjeru koristeći osnovne pojmove poput jaje, mlada životinja, odrasla životinja, briga za mlade...	životni ciklus životinja. Razlikuje životinje koje se razvijaju iz jaja od onih koji se razvijaju u tijelu majke.	odabranih životinja. Analizira sličnosti i razlike u fazama životnog ciklusa kod pojedinih životinja te brige o mladima. Istražuje životni ciklus životinje iz svog zavičaja.
Povezuje zadovoljavanje životnih potreba s rastom i razvojem životinja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Povezuje zadovoljavanje životnih potreba s rastom i razvojem životinja“ po zadanim elementima.	Čak i uz pomoć teže povezuje da rast i razvoj životinja ovisi o zadovoljenim životnim potrebama.	Djelomično povezuje zadovoljavanje životnih potreba s rastom i razvojem životinja. Uz manju pomoć navodi neke osnovne životne potrebe.	Dobro uočava da je rast i razvoj životinja povezan sa zadovoljavanjem životnih potreba. Navodi i opisuje većinu osnovnih potreba za rast i razvoj.	Zaključuje da rast i razvoj životinja ovisi o zadovoljavanju životnih potreba. Navodi konkretne primjere iz svakodnevnog života. Zaključuje da je hrana izvor energije za rast i razvoj.

C. ENERGIJA

ISHOD: PRI OŠ C.3.1. Učenik opisuje primjere pretvorbe i prijenosa energije iz neposrednog okoliša na temelju istraživanja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje različite primjere korištenja energije u neposrednom okolišu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje različite primjere korištenja energije u neposrednom okolišu“ po zadanim elementima.	Uz pomoć prepoznaje primjere korištenja energije u neposrednom okolišu.	Prepoznaje gdje se i kako koristi energija u neposrednom okolišu na unaprijed naučenim primjerima.	Jasno prepoznaje i daje vlastite primjere korištenja energije u neposrednom okolišu.	Samostalno i točno navodi više primjera korištenja energije u neposrednom okolišu, ali i izvan njega. Objašnjava posljedice nedostatka energije.
Navodi jednostavne primjere pretvorbe energije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Navodi jednostavne	Uz pomoć navodi jednostavne primjere	Navodi nekoliko jednostavnih primjera	Uz manju pomoć objašnjava povezanost između izvora energije i	Zaključuje da se energija može pretvoriti iz jednog oblika u drugi temeljem

	<i>primjere pretvorbe energije</i> “ po zadanim elementima.	pretvorbe energije većinom u kućanstvu.	pretvorbe energije iz jednog oblika u drugi.	uređaja. Navodi više primjera pretvorbe energije.	jednostavnih istraživanja i rada uređaja. Argumentira da se ništa ne događa bez energije.
Opisuje prijenos energije na jednostavnim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje prijenos energije na jednostavnim primjerima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć prepoznaje da se energija prenosi s jednog tijela ili tvari na drugo. Djelomično povezuje oblik energije s njegovim izvorom.	Promatra i opisuje prijenos energije na primjerima iz neposrednog okoliša (npr. prijenos električne energije ili topline).	Samostalno ili uz minimalnu pomoć opisuje prijenos energije na jednostavnim primjerima.	Objašnjava prijenos i pretvorbu energije u prirodi na konkretnim primjerima i donosi valjane zaključke.
Navodi načine korištenja energije u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi načine korištenja energije u zavičaju</i> “ po zadanim elementima.	Navodi da se energija koristi u zavičaju uz poznate primjere (vjetroelektrana, hidroelektrana).	Uz minimalnu pomoć navodi načine korištenja energije u zavičaju.	Jasno prepoznaje i povezuje različite izvore energije iz neposrednog okoliša s njihovim izvorom. Istražuje utjecaj različitih oblika energije na predmete u okolišu.	Promatranjem svog zavičaja otkriva da se energija koristi na različite načine. Uspoređuje korištenje energije iz različitih izvora energije.
Povezuje svjetlost s pojavama u svakodnevnom životu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje svjetlost s pojavama u svakodnevnom životu</i> “ po zadanim elementima.	Uz poticaj navodi neke pojave iz svakodnevnog života za koje je nužna svjetlost.	Povezuje svjetlost s pojavama u svakodnevnom životu.	Navodi primjere u kojima je vidljiva povezanost svjetlosti s pojavama iz svakodnevnog života.	Temeljem istraživanja zaključuje da je svjetlost životni uvjet nužan za pojedine pojave u svakodnevnom životu.

NASTAVNI PREDMET: DRUŠTVO I ZAJEDNICA

Kurikulum nastavnoga predmeta Društvo i zajednica obuhvaća koncepte:

- *Društvo i zajednica u prostoru (oznaka A),*
- *Društvo i zajednica u vremenu (oznaka B),*
- *Pojedinac u društvu i zajednici (oznaka C)*

U nastavnome predmetu Društvo i zajednica dva su elementa vrednovanja:

- *odnosi i promjene u prostoru i vremenu*
- *razvijenost vještina*

Vrednovanje u nastavnome predmetu Društvo i zajednica provodi se kroz:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata istraživanja
- izvedba istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog promatranja ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom promatranju/istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada crteža, vremenskih lenti, modela, konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima

A. DRUŠTVO I ZAJEDNICA U PROSTORU

ISHOD: DIZ OŠ A.3.1. Učenik opisuje prostornu organizaciju te život i rad ljudi u tradicijskoj regiji i županiji uz pomoć geografske karte.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi i susjedne tradicijske regije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi i susjedne tradicijske regije</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi. Nesiguran je u imenovanju susjednih tradicijskih regija.	Uz minimalnu pomoć imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi i susjedne tradicijske regije. Pojašnjava pojam tradicijska regija. Uz manju pomoć navodi nekoliko obilježja svoje i susjednih tradicijskih regija.	Samostalno imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi i susjedne tradicijske regije. Navodi pojedina obilježja tradicijske regije u kojoj živi. Većinom točno navodi obilježja identiteta pojedinih tradicijskih regija.	S lakoćom imenuje tradicijsku regiju u kojoj živi i susjedne tradicijske regije. Na slijepoj karti Republike Hrvatske označava svoju i susjedne tradicijske regije. Istražuje važnost tradicijskih regija.
Imenuje na geografskoj karti Republike Hrvatske naselje, županiju i županijski centar kojima pripada.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje na geografskoj karti Republike Hrvatske naselje, županiju i županijski centar kojima pripada</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć prepoznaje na geografskoj karti Republike Hrvatske naselje i županiju kojima pripada. Ima poteškoće u prepoznavanju županijskog centra.	Služeći se geografskom kartom Republike Hrvatske imenuje naselje i županiju u kojoj živi, ali treba pomoć u imenovanju županijskog centra. Ostale županije imenuje uz pomoć.	Većinom točno navodi i imenuje na geografskoj karti Republike Hrvatske naselje, županiju i županijski centar kojima pripada. Imenuje većinu ostalih županija u Republici Hrvatskoj, a uz manju pomoć i naselja.	Detaljno imenuje na geografskoj karti Republike Hrvatske naselje, županiju i županijski centar kojima pripada. Istražuje ostala naselja, županije i županijske centre te ih pokazuje na karti.
Opisuje teritorijalnu organizaciju županije kojoj pripada služeći se geografskom kartom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje teritorijalnu organizaciju županije kojoj pripada služeći se geografskom kartom</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi neke gradove i općine županije kojoj pripada. Veće gradove pronalazi na geografskoj karti.	Opisuje podjelu županije na općine i gradove. Na geografskoj karti pronalazi gradove županije kojoj pripada.	Većinom samostalno opisuje teritorijalnu organizaciju županije kojoj pripada služeći se geografskom kartom.	Služeći se geografskom kartom istražuje gradove i općine županije kojoj pripada. Stavlja u odnos veličinu županije, grada i općine.
Opisuje organizaciju prometa županije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje organizaciju prometa županije</i> “ po zadanim elementima.	Za županiju u kojoj živi navodi prometna sredstva kojima se služe stanovnici. Uz pomoć navodi vrste prometnica.	Uz manju pomoć opisuje organizaciju prometa svoje županije. Navodi prometna sredstva i prometnice na prostoru županije i	Opisuje organizaciju prometa županije. Razlikuje kopneni, vođeni i zračni promet. Navodi i opisuje prometna sredstva kojima	Istražuje o prometnoj povezanosti županijskog sjedišta s ostalim naseljima unutar županije. Spoznaje načine prometne

			tradicijske regije kojoj pripada.	se stanovnici koriste u pojedinoj županiji.	povezanosti između dviju županija te i detaljno opisuje.
Opisuje primjere utjecaja prirodne osnove na naseljenosti i gospodarske djelatnosti županije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje primjere utjecaja prirodne osnove na naseljenosti i gospodarske djelatnosti županije</i> “ po zadanim elementima.	Navodi neke gospodarske djelatnosti županije kojoj pripada, ali ih ne dijeli na gospodarske i uslužne. Uz pomoć navodi u kojim je županijama naseljenost veća odnosno manja.	Uz manju pomoć navodi primjere utjecaja prirodne osnove na naseljenost i gospodarstvo županije. Djelomično razlikuje proizvodne i uslužne gospodarske djelatnosti.	Opisuje nekoliko primjera utjecaja prirodne osnove na naseljenosti i gospodarske djelatnosti županije. Otkriva da je gospodarstvo županije povezano s upravljanjem novcem te županije.	Zaključuje da naseljenost županije ovisi o njenim prirodnim obilježjima (reljefu, klimi, vodi, tlu). Uspoređuje gustoću nasljednosti i prirodna obilježja županije. Na odabranim primjerima opisuje gospodarske djelatnosti pojedine županije stavljajući ih u odnos s prirodnim obilježjima, ali i strukturom stanovništva.
Opisuje elemente identiteta svoje tradicijske regije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje elemente identiteta svoje tradicijske regije</i> “ po zadanim elementima.	Navodi barem jedno obilježje identiteta svoje tradicijske regije (npr. hranu, nošnju, glazbu).	Navodi elemente identiteta svoje tradicijske regije, a neke od njih i opisuje.	Samostalno opisuje elemente identiteta svoje tradicijske regije. Spoznaje da se tradicijske regije razlikuju prema pojedinim obilježjima.	Istražuje obilježja identiteta svoje tradicijske regije i uspoređuje ih sa susjednim tradicijskim regijama. Navodi i opisuje važnost svoje tradicijske regije.
ISHOD: DIZ OŠ A.3.2. Učenik se orijentira u naselju i zavičaju uz pomoć plana grada (naselja) i geografske karte.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje značenje pojmova orijentacija, stajalište, obzor (vidokrug) i horizont (obzornica).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje značenje pojmova orijentacija, stajalište, obzor (vidokrug) i horizont (obzornica)</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i navođenje učitelja jednostavno opisuje značenje pojedinih pojmova vezanih uz snalaženje u prostoru. Ne povezuje pojam vidokrug s	Opisuje značenje pojmova orijentacija, stajalište, obzor i horizont. Na poznatim primjerima razlikuje stajalište i obzor. Zna da se lakše snalazimo u poznatim prostorima.	Samostalno opisuje značenje pojmova orijentacija, stajalište, obzor i horizont. Uz manju pomoć uspoređuje okoliš škole promatran s najvišeg i najnižeg stajališta.	Bez teškoća opisuje značenje pojmova vezanih uz snalaženje u prostoru. Sinonime za pojedine opise koristi u novijim situacijama. Uočava da na obzor utječu vremenske

		obzorom te obzornica s pojmom horizont.			prilike i izgled krajolika. Zaključuje da je snalaženje u prostoru važno za pojedina zanimanja.
Određuje glavne i sporedne strane svijeta u prostoru i na karti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje glavne i sporedne strane svijeta u prostoru i na karti</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć karte i učitelja može navesti glavne i sporedne strane svijeta, ali naučeno ne koristi u novim situacijama.	Može uz manju pomoć odrediti glavne i sporedne strane svijeta u prostoru i na karti. U novim situacijama vidljive su poteškoće s određivanjem strana svijeta.	Većinom samostalno određuje glavne i sporedne strane svijeta u prostoru i na karti. Snalažljivost je većinom vidljiva i u novijim situacijama. Prepoznaje strane svijeta na kojima Sunce izlazi i zalazi.	Samostalno određuje glavne i sporedne strane svijeta na karti i na prostoru koju mu nije otprije poznat. Istražuje o orijentaciji pomoću strana svijeta tijekom povijesti.
Koristi se kompasom za određivanje glavnih strana svijeta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Koristi se kompasom za određivanje glavnih strana svijeta</i> “ po zadanim elementima.	Pojam kompas mu je otprije poznat, ali nije siguran za što se koristi. Uz pomoć može odrediti glavne strane svijeta. Pokazuje nedovoljno razumijevanje principa rada kompasa.	Spoznaje da je kompas uređaj kojim određujemo strane svijeta. Jasno određuje smjer sjevera, ali treba pomoć u određivanju ostalih strana svijeta.	Na kompasu može očitati glavne strane svijeta, a uz minimalnu pomoć i sporedne strane svijeta. Pravilno koristi kompas.	Istražuje mehanizam rada kompasa i bez poteškoća određuje glavne i sporedne strane svijeta. Služi se kompasom u svakodnevnoj situaciji. Istražuje zanimljive činjenice o kompasu.
Opisuje načine određivanja strana svijeta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje načine određivanja strana svijeta</i> “ po zadanim elementima.	Navodi samo osnovne načine određivanja strana svijeta (npr. kompas). Ne može samostalno opisati određivanje strana svijeta.	Navodi da se strane svijeta mogu odrediti pomoću pojava u prirodi. Opisuje barem jedan način određivanja strana svijeta (npr. pomoću Sunca, zvijezda, mahovina, godova na stablu)	Navodi i opisuje većinu načina određivanja strana svijeta. Upoznat je da se moderna tehnologija koristi za određivanje strana svijeta. Uz pomoć uspoređuje određivanje strana svijeta pomoću kompasa i prirodnih pojava.	Istražuje i opisuje načine određivanja strana svijeta. Zaključuje da strane svijeta možemo odrediti na prirodan način proučavajući prirodne pojave, ali i uz pomoć moderne tehnologije (npr. GPS) te da prirodne pojave nisu pouzdane u orijentaciji.

Uspoređuje veličinu objekata u prostoru i na planu grada (naselja).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uspoređuje veličinu objekata u prostoru i na planu grada (naselja)</i> “ po zadanim elementima.	Nije samostalan u objašnjavanju odnosa veličina, već daje poznate primjere. Ponekad pronalazi objekte na planu, ali mu je potrebno puno pomoći pri povezivanju s njihovim stvarnim veličinama.	Uz pomoć uspoređuje veličinu objekata u stvarnom prostoru i na planu grada (naselja). Prepoznaje da plan predstavlja prikaz stvarnosti, ali teže objašnjava razloge smanjenog prikaza. Pomoću navođenja prepoznaje objekte na planu koji su veći, a koji manji u odnosu na stvarni prikaz.	Većinom samostalno uspoređuje veličinu objekta u stvarnom prostoru i na planu grada (naselja). Točno prepoznaje da su objekti na planu smanjeni prikaz stvarnih objekata.	Samostalno i precizno prepoznaje i objašnjava veličinu objekta u prostoru i na planu grada (naselja). Bez teškoća prepoznaje i objašnjava razlike u veličini objekata na raznim planovima grada. Primjenjuje stečeno znanje u složenijim situacijama (npr. crta plan svoga mjesta s označenim objektima.)
Razlikuje na planu grada (naselja) i geografskoj karti društvene od drugih elemenata geografske karte.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje na planu grada (naselja) i geografskoj karti društvene od drugih elemenata geografske karte</i> “ po zadanim elementima.	Nesiguran je u razlikovanju društvenih od drugih elemenata geografske karte na planu grada (naselja) i geografskoj karti.	Uz manju pomoć razlikuje na planu grada (naselja) i geografskoj karti društvene od drugih elemenata geografske karte.	Većinom samostalno razlikuje na planu grada (naselja) i geografskoj karti društvene od drugih elemenata geografske karte.	Istražuje na planu grada i geografskoj karti društvene od drugih elemenata geografske karte. Objašnjava da se pri crtanju plana koristimo tlocrtom. Prikazuje tlocrt odabranog predmeta ili područja.
Objašnjava važnost tumača (legende) karte.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava važnost tumača (legende) karte</i> “ po zadanim elementima.	Navodi postojanost tumača na karti. Pokazuje nedovoljno razumijevanje veze između simbola na karti i njihovog značenja u tumaču.	Uz pomoć objašnjava važnost tumača karte. Navodi da je tumač karte važan, ali ne može objasniti razloge.	Samostalno objašnjava važnost tumača (legende) karte. Čita plan mjesta pomoću tumača znakova. S manjim pogreškama tumači većinu simbola. Razumije osnovnu ulogu tumača karte u snalaženju u prostoru. Navodi pojedina zanimanja u	Otkriva da svaka karta posjeduje svoj tumač (legendu) te na odabranom primjeru objašnjava važnost tumača. U objašnjavanju smještaja pojedinih sastavnica tumača na karti koristi strane svijeta. Izrađuje plan

				kojima se ljudi služe tumačem karte.	mjesta u kojem živi koristeći se tumačem karte.
Određuje svoje stajalište i odredište na planu grada (naselja) i/ili na geografskoj karti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„Određuje svoje stajalište i odredište na planu grada (naselja) i/ili na geografskoj karti“</i> po zadanim elementima.	Nesamostalno određuje svoje stajalište na planu grada (naselja), a veće teškoće ima u određivanju stajališta na geografskoj karti. Odredište ne može samostalno odrediti.	Određuje svoje stajalište i odredište na planu grada (naselja) i/ili na geografskoj karti.	Uglavnom samostalno određuje svoje stajalište na planu grada (naselja) i/ili na geografskoj karti. Navodi smjer kretanja od stajališta do odredišta služeći se tumačem karte.	Samostalno određuje svoje stajalište i odredište na planu grada (naselja) i geografskoj karti. Određuje najkraći put od stajališta do odredišta.
Kreće se u prostoru zavičaja prema stranama svijeta i objektima iz okoline koristeći se planom grada (naselja) i/ili geografskom kartom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„Kreće se u prostoru zavičaja prema stranama svijeta i objektima iz okoline koristeći se planom grada (naselja) i/ili geografskom kartom“</i> po zadanim elementima.	Nedovoljno samostalno se kreće u prostoru zavičaja prema stranama svijeta i objektima iz okoline koristeći se planom grada (naselja) i/ili geografskom kartom.	Uz manju podršku kreće se i orijentira u prostoru zavičaja prema stranama svijeta i objektima iz okoline. Pri tome koristi plan grada (naselja) i/ili geografsku kartu.	Samostalno se kreće u prostoru zavičaja prema stranama svijeta i objektima iz okoline koristeći se planom grada (naselja) i/ili geografskom kartom. Procjenjuje nakreću i najdulju rutu kretanja.	Snalazi se u zavičajnome okružju prema stranama svijeta, analizira plan mjesta, geografsku kartu i međudnos prostornih obilježja zavičaja i načina života te izrađuje plan neposrednoga okružja.

B. DRUŠTVO I ZAJEDNICA U VREMENU					
ISHOD: DIZ OŠ B.3.1. Učenik opisuje vremenska razdoblja primjenjujući vremenski slijed.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje vremenska razdoblja: desetljeće, stoljeće, tisućljeće i era.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„Opisuje vremenska razdoblja: desetljeće, stoljeće, tisućljeće i era“</i> po zadanim elementima.	Navodi vremenska razdoblja: desetljeće, stoljeće, tisućljeće i era, ali ih ne opisuje. Ne može primijeniti znanje u rješavanju zadataka (npr. odrediti u kojem se stoljeću nalazimo).	Uz pomoć opisuje vremenska razdoblja: desetljeće, stoljeće, tisućljeće i era. Za eru navodi događaj od kojeg se broje godine. Slabije primjenjuju znanje prilikom rješavanja zadataka.	Samostalno opisuje vremenska razdoblja: desetljeće, stoljeće i tisućljeće. Prepoznaje pojam ere, ali je vidljiva nesigurnost u pojašnjenju.	Samostalno, detaljno i točno opisuje svako vremensko razdoblje. Definira pojam ere i razlikuje je od manjih vremenskih razdoblja. Istražuje kako se izračunavaju i označavaju vremenska razdoblja.

Reda kronološki vremenska razdoblja na unaprijed pripremljenoj lenti vremena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Reda kronološki vremenska razdoblja na unaprijed pripremljenoj lenti vremena</i> “ po zadanim elementima.	Uz značajnu pomoć reda kronološka razdoblja na unaprijed pripremljenoj lenti vremena. Ne može samostalno odrediti novo razdoblje.	Uz manju pomoću uspješno reda kronološki vremenska razdoblja na unaprijed pripremljenoj lenti vremena.	Prepoznaje kronološki slijed vremenskih razdoblja prikazujući ih na unaprijed pripremljenoj lenti vremena. Dobro se snalazi i na samostalno pripremljenoj lenti vremena.	Odlično se služi lentom vremena za računanje vremenskih razdoblja, dana u tjednu, mjeseca u godini itd. Događaje iz prošlosti zna označiti na lenti vremena.
Opisuje svoje prvo desetljeće izdvajajući značajne događaje na lenti vremena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje svoje prvo desetljeće izdvajajući značajne događaje na lenti vremena</i> “ po zadanim elementima.	Navodi neke događaje iz svog prvog desetljeća te i uz pomoć označava na lenti vremena.	Opisuje nekoliko značajnih događaja iz svog prvog desetljeća te ih izdvaja na lenti vremena.	Događaje iz svog prvog desetljeća većinom točno opisuje i uspješno označava na lenti vremena. Sposoban samostalno izraditi lentu vremena svog prvog desetljeća.	Samostalno na lenti vremena označava i opisuje najvažnije događaje iz svog života (rođenje, polazak u vrtić, školu, važnije događaje u obitelji). Istražuje najvažnije povijesne događaje tijekom vremena u kojem živi te ih unosi na lentu vremena.
ISHOD: DIZ OŠ B.3.2. Učenik objašnjava ulogu povijesnih osoba i događaja u oblikovanju identiteta tradicijske regije u kojoj živi.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Imenuje istaknute povijesne osobe, događaje i kulturno-povijesne spomenike svoje tradicijske regije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje istaknute povijesne osobe, događaje i kulturno-povijesne spomenike svoje tradicijske regije</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja imenuje barem jednu povijesnu osobu, događaj i kulturno-povijesni spomenik svoje tradicijske regije. Ne povezuje povijesnu osobu i ulogu koju je ostvarila tijekom života, a važna je za tradicijsku regiju u kojoj živi.	Prepoznaje i imenuje najvažnije povijesne osobe, događaje i kulturno-povijesne spomenike svoje tradicijske regije. Prepoznaje ulogu povijesnih osoba, ali nije samostalan u objašnjavanju njihovog značaja za tradicijsku regiju.	Većinom samostalno imenuje i opisuje istaknute povijesne osobe, događaje i kulturno-povijesne spomenike svoje tradicijske regije. Navodi uloge povijesnih osoba za značaj svoje tradicijske regije.	Istražuje istaknute povijesne osobe, događaje i kulturno-povijesne spomenike koristeći se relevantnim informacijama koje pronalazi na internetu ili drugoj literaturi. Uspješno pojašnjava značaj povijesnih osoba, događaja i spomenika za svoju tradicijsku regiju. Pojašnjava uzročno-

					posljedične veze između događa i povijesnih osoba.
Objašnjava utjecaj istaknutih povijesnih osoba i povijesnih događaja na identitet tradicijske regije u kojoj živi koristeći se povijesnim izvorima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava utjecaj istaknutih povijesnih osoba i povijesnih događaja na identitet tradicijske regije u kojoj živi koristeći se povijesnim izvorima</i> “ po zadanim elementima.	Navodi barem jednu istaknutu povijesnu osobu i jedan povijesni događaj na identitet regije u kojoj živi. Slabije povezuje povijesni izvor s povijesnom osobom ili događajem.	Navodi utjecaj povijesnih osoba i događaja na identitet tradicijske regije u kojoj živi, a uz pomoć učitelja dobro koristi povijesne izvore.	Većinom samostalno objašnjava utjecaj istaknutih povijesnih osoba i povijesnih događaja na identitet regije u kojoj živi koristeći se povijesnim izvorima.	Samostalno istražuje povijesne izvore regije u kojoj živi i otkriva postojanje istaknutih povijesnih osoba i povijesnih događaja. Objašnjava povezanost povijesnih osoba s događajima koji su utjecali na identitet tradicijske regije u kojoj živi.
Prikazuje značajne povijesne događaje tradicijske regije na lenti vremena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prikazuje značajne povijesne događaje tradicijske regije na lenti vremena</i> “ po zadanim elementima.	Navodi barem jedan povijesni događaj značajan za tradicijsku regiju kojoj pripada te ga uz pomoć prikazuje na lenti vremena. Ne navodi zašto je događaj važan za tradicijsku regiju.	Uz povremenu pomoć prikazuje nekoliko značajnih događaja tradicijske regije na lenti vremena.	Većinom samostalno odabire povijesne događaje tradicijske regije kojoj pripada te ih uspješno prikazuje na lenti vremena.	Znatiželjno istražuje i opisuje najvažnije događaje svoje tradicijske regije te ih uspješno prikazuje na lenti vremena. Pojašnjava razloge važnosti značajnih događaja svoje tradicijske regije.
Povezuje uzroke i posljedice značajnih povijesnih događaja tradicijske regije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje uzroke i posljedice značajnih povijesnih događaja tradicijske regije</i> “ po zadanim elementima.	Navodi barem jedan povijesni događaj tradicijske regije za koji, uz pomoć, navodi uzrok i posljedicu, ali bez vidljivog pokušaja povezivanja.	Imenuje više povijesnih događaja te uz manju pomoć povezuje uzroke i posljedice imenovanih događaja. Veze između uzroka i posljedica pojašnjava s malo više razumijevanja.	Uspješno navodi i povezuje uzroke i posljedice odabranih događaja te njihov utjecaj na život tradicijske regije. Prepoznaje složenost određenih povijesnih događaja.	Temeljem istraženih povijesnih događaja logično i jasno povezuje uzroke i posljedice pojedinih povijesnih događaja tradicijske regije.

C. POJEDINAC U DRUŠTVU I ZAJEDNICI

ISHOD: DIZ OŠ C.3.1. Učenik objašnjava utjecaj pravila, prava i dužnosti na pojedinca i zajednicu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Objašnjava pravila i dužnosti te posljedice njihova nepoštivanja u zajednici.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava pravila i dužnosti te posljedice njihova nepoštivanja u zajednici</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć zapaža da život u zajednici podliježe poštivanju određenih pravila i dužnosti. Navodi barem jednu posljedicu nepoštivanja dogovorenih pravila.	Navodi i opisuje pravila i dužnosti te posljedice njihova nepoštivanja u zajednici.	Samostalno na primjerima objašnjava većinu pravila i dužnosti života u zajednici. Navodi i objašnjava posljedice nepoštivanja pravila.	U odabranoj literaturi istražuje, a potom i pojašnjava pravila i dužnosti pojedinca u odnosu na zajednicu u kojoj živi. Zaključuje kako nepoštivanje pravila i dužnosti utječe na kvalitetu života u zajednici.
Prepoznaje ljudska prava i prava djece u svakodnevnom životu zajednice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje ljudska prava i prava djece u svakodnevnom životu zajednice</i> “ po zadanim elementima.	Navodi nekoliko temeljnih ljudskih prava i prava djece u svakodnevnom životu zajednice bez dubljeg shvaćanja pojedinog prava.	Djelomično prepoznaje ljudska prava i prava djece u svakodnevnom životu zajednice. Uz pomoć povezuje kršenje prava s pojavom sukoba i nepravde.	Većinom samostalno opisuje ljudska prava i prava djece u svakodnevnom životu zajednice. Na primjerima razlikuje prava od dužnosti i zaključuje da ljudskim pravima osiguravamo uvjete za skladan život u zajednici i razvoj društva.	Ističe na osobnim primjerima važnost postojanja i primjene ljudskih prava i prava djece za stvaranje boljih uvjeta života u zajednici. Zaključuje da se prava ne mogu ostvariti bez izvršavanja dužnosti, a svako kršenje prava dovodi do narušenog suživota u zajednici.
Objašnjava različitost i potrebu tolerancije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava različitost i potrebu tolerancije</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje pojmove različitost i tolerancija, ali ne razumije njegovo značenje.	Objašnjava da je tolerancija prihvaćanje i poštivanje različitosti među ljudima.	Na više primjera objašnjava različitost i potrebu tolerancije. Može zaključiti o važnosti tolerancije za dobrobit života u zajednici.	Spoznaje različitost članova zajednice i potrebu tolerancije za skladan život u zajednici. Samostalno iznosi primjere pokazivanja tolerancije i objašnjava utjecaj tolerancije iz primjera na zajednicu.

Objašnjava načine nenasilnog rješavanja sukoba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Objašnjava načine nenasilnog rješavanja sukoba“ po zadanim elementima.	Navodi barem jedan način nenasilnog rješavanja sukoba bez dubljeg razumijevanja.	Objašnjava nekoliko načina nenasilnog rješavanja sukoba koji se mogu provesti u svakodnevnom životu.	Naglašava i objašnjava važnost nenasilnog rješavanja sukoba. Opisuje posljedice nasilnog rješavanja sukoba.	Samostalno predlaže vlastite primjere nenasilnog rješavanja sukoba koji uključuju razgovor, dogovor i spremnost na međusobnu suradnju članova zajednice.
ISHOD: DIZ OŠ C.3.2. Učenik objašnjava mogućnosti poboljšanja kvalitete života u zajednici.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje povezanost rada i zadovoljenja osnovnih životnih potreba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje povezanost rada i zadovoljenja osnovnih životnih potreba“ po zadanim elementima.	Navodi nekoliko primjera osnovnih životnih potreba, ali slabije povezuje pojam rada sa zadovoljenjem tih potreba.	Na jednostavnom primjeru opisuje povezanost rada i zadovoljenja osnovnih životnih potreba.	Samostalno opisuje povezanost rada i zadovoljenja osnovnih životnih potreba.	Zaključuje na primjeru da rad osigurava bolje mogućnosti za zadovoljenje osnovnih životnih potreba u odnosu na nerad.
Opisuje odgovorno trošenje novca i načine štednje na primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje odgovorno trošenje novca i načine štednje na primjerima“ po zadanim elementima.	Navodi nekoliko unaprijed poznatih primjera štednje novca. Pomoć je potrebna u opisivanju odgovornog trošenja novca.	Opisuje nekoliko načina odgovornog trošenja novca. Uz manju pomoć navodi načine štednje novca na poznatim primjerima iz svakodnevnog života.	Samostalno navodi primjere odgovornog trošenja novca i načina štednje.	Iznosi na vlastitim primjerima načine odgovornog trošenja novca. Dovodi u vezu pojam štednje i odgovorno trošenje novca.
Opisuje na primjerima iz svakodnevnog života poduzetnost i inovativnost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje na primjerima iz svakodnevnog života poduzetnost i inovativnost“ po zadanim elementima.	Prepoznaje pojmove poduzetnost i inovativnost bez dubljeg shvaćanja i razumijevanja.	Na jednostavnom primjeru iz svakodnevnog života opisuje poduzetnost i inovativnost.	Prepoznaje i objašnjava primjere poduzetnosti i inovativnosti iz svakodnevnog života. Opisuje da su poduzetnost i inovativnost rezultat truda i kreativnog razmišljanja.	Uspoređuje međusobnu povezanost poduzetnosti i inovativnosti. Istražuje inovativna rješenja za pojedine problemske situacije iz svakodnevnog života.
Objašnjava ulogu poduzetnosti i inovativnosti u poboljšanju života zajednice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Objašnjava ulogu poduzetnosti i inovativnosti“	Navodi samo poznate primjere poduzetnosti i inovativnosti koji pomažu u	Objašnjava ulogu poduzetnosti i inovativnosti u poboljšanju života	Uz jednostavnije vlastite ideje zaključuje da poduzetnost i inovativnost	Zapaža na vlastitim primjerima uzročno-posljedičnu vezu poduzetnosti i

	<i>u poboljšanju života zajednice“</i> po zadanim elementima.	poboljšanju života zajednice.	zajednice na poznatim primjerima.	donose pozitivne promjene u život ljudi u zajednici.	inovativnosti u poboljšanju kvalitete života zajednice.
--	---	-------------------------------	-----------------------------------	--	---